فرهنگ

وزیر فرهنگ در تبریک سالروز تولد استادان امیرخانی و فرشچیان:

خوشنویسان و نگارگران ثروت تاریخی ایران اند

گروه فرهنگی/ عصر روز شنبه ۴ بهمن ماه به مناسبت زادروز تولد استاد محمود فرشچیان نشست آنلاین «تجربه استاد شاگردی» با حضور استاد فرشچیان، محمدباقر آقامیری، علی اصغر تجویدی، عباس جمال‌پور، محمدعلی رجبی سرپرست دانشگاه استاد فرشچیان، بهمن نامور مطلق معاون علمی و هنری دانشگاه استاد فرشچیان و میثم یزدی در واحد دانشگاهی هنرهای اسلامی - ایرانی استاد محمود فرشچیان برگزار شد.

استاد فرشچیان مینیاتوریست و هنرمند پیشکسوت که بیشتر مردم او را با تابلوی معروف عصر عاشورا و سایر کارهای معروفش می‌شناسند، آثار مهمی با مضامین معنوی خلق کرده که اغلب روایتگر رویدادهای مهم مذهبی و عرفانی هستند.

سیدعباس صالحی وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی هم در توئیتی سالروز تولد این هنرمند را تبریک گفت. در متن پیام توئیتری وزیر آمده است: «خوشنویسان و نگارگران دو ثروت تاریخی ایران‌اند، غزل ایرانی را در رقص کلمات و نقوش رقم زدند و تابلوی جان ساختند و آویزه عرش داشتند. استادان امیرخانی و فرشچیان ستارگان معاصر این کهکشانند. سالروز تولدشان را در نخستین روزهای بهمن تبریک می‌گویم.»

همچنین دکتر مهدی طهرانچی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی در پیام تبریک خود به مناسبت تولد این هنرمند او را عصاره هنر معنوی اسلامی-ایرانی و شاهدی بر اصالت و صلابت هنرمندان این مرز و بوم خواند که آثارش پیوندی عمیق میان اسلام و ایران، معنویت و مهارت، زیبایی و شکوه، زندگی و هنر را به نمایش می‌گذارد.

در ادامه این پیام او به نقاشی کوثر استاد فرشچیان اشاره کرده است: «نقاشی کوثر او بیانگر نقش بی‌مانند بانوی بزرگ عالم امکان حضرت زهرا سلام‌الله علیها و شفاعت سخاوتمندانه بانو از همگان است. در همه این صحنه‌ها خیر و روشنایی، امید و رستگاری در هم تنیده شده‌اند، او فلز را به واسطه حب و عشق تبدیل کرده چنانچه ضریح امام حسین علیه السلام پیونددهنده دست‌ها و لب‌های شیفتگان و عاشقان با عالم مثال محسوب می‌شوند.»

پیشنهاد تشکیل این دانشگاه در سال ۸۳ از سوی فرهنگستان هنر به شورای عالی انقلاب فرهنگی داده شد و در اواخر مهرماه ۹۷ به دانشگاه آزاد ابلاغ شد تا این دانشگاه تأسیس شود.

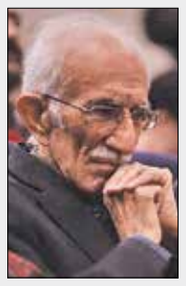

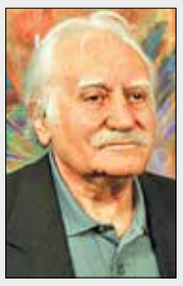

کتاب

فروش ۱۸۷ میلیارد ریالی نخستین نمایشگاه مجازی کتاب تهران تا ساعات ابتدایی پنجمین روز

نقدهای زودهنگام مردم را از نمایشگاه دور نکرد

خبرگزاری کتاب

مریم‌شهبازی
خبرنگار

تنها بیست و چهار ساعت تا پایان نخستین نمایشگاه مجازی کتاب تهران باقی مانده، تجربه‌ای که نه تنها در عرصه داخلی، بلکه در گستره جهانی هم تا امروز مصداقی نداشته است. با این حال فروش ۳۷۱ هزار نسخه‌ای کتاب تا صبح روز گذشته به ارزش تقریبی ۱۸۷ میلیارد ریال گویای استقبال مردم از این رویداد تازه نشر است. صنعت نشرمان در حالی قدم به مسیر تازه‌ای در راستای دسترسی بهتر مخاطبان به تازه‌های نشر گذاشته که گفته‌های مختلفی درباره این رویداد بین‌المللی عرصه کتابمان شنیده می‌شود؛ برخی ناشران و اهالی کتاب با نگاه مثبت و برخی دیگر بی‌توجه به شرایط فعلی با نگاهی صرفاً انتقادی به سراغ آن رفته‌اند.

علیرضا رئیس دانایی، مدیر انتشارات نگاه از جمله ناشرانی است که تأکید دارد به جای آن که همه حواسمان متمرکز بر کاستی‌ها شود به محدودیت‌هایی که کرونا و از سویی مسائل اقتصادی رقم زده هم توجه کنیم. این فعال عرصه نشر به «ایران» می‌گوید: «من هم منکر برخی ضعف‌های پیش روی نمایشگاه نیستم، اما مسأله‌ای که گویا برخی دوستان فراموش کرده‌اند این است که ما با نخستین تجربه برپایی چنین نمایشگاهی، حتی در عرصه جهانی روبه‌رو هستیم. شما به سی و دو- سه سال قبل بازگردید و ببینید آیا نخستین دوره‌های نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران بی‌عیب و نقص برپا شده؟ حتی حالا هم با وجود گذشت بیش از سه دهه، طی روزهای نخست نمایشگاه کتاب شاهد برخی نواقص هستیم که البته به تدریج برطرف می‌شوند.» یکی از نگرانی‌ها درباره برپایی نمایشگاه مجازی کتاب تهران فرصت کم برای اطلاع‌رسانی به مخاطبان بود؛ نکته‌ای که البته چندان بیراه نبود و اگر زمان بیشتری برای تبلیغ در دست بود مخاطبان بیشتری از آن باخبر می‌شدند. با این حال رئیس دانایی بر استقبال خوب مردم تأکید دارد و می‌گوید: «تنها طی بیست و چهار ساعت گذشته همکاران نشر ما بیش از چهار هزار بسته کتاب برای تحویل به اداره پست آماده کرده‌اند. حالا که از نکات مثبت نمایشگاه گفتم بد نیست که به نکته مهمی اشاره کنم، اینکه شاید برخلاف نمایشگاه فیزیکی مبلغی بابت اجاره غرفه و... نداده‌ایم اما مسأله اینجاست که در عوض بابت اضافه کار کارمندان و از سویی بابت بسته‌بندی مرسولات پستی به هزینه‌های ما اضافه شده است.»

■ برای دوره‌های بعد چاره‌ای هم برای کتابفروشان بیندیشید

رئیس دانایی تأکید دارد بهتر است به جای نقدهای شتابزده تا پایان نمایشگاه صبر کنیم و بعد از آن به ارزیابی نقاط قوت و ضعف آن بپردازیم. این فعال عرصه نشر به ادامه برپرپایی نمایشگاه مجازی کتاب تهران طی سال‌های آینده نگاه مثبتی دارد اما تأکید دارد باید چاره‌ای هم برای کتابفروشان اندیشیده شود تا آسیبی از فروش مستقیم کتاب از طریق ناشران نبینند. با وجود استقبال ناشران از حضور در این رویداد تازه نشرمان، برخی ناشران در آن شرکت نکرده‌اند. از جمله می‌توان به **امیرحسین زادگان**، مدیر نشر ققنوس اشاره کرد. او به رغم آن که منکر نقش مثبت برگزاری این نمایشگاه در شرایط فعلی نیست اما تأکید دارد در صورت تداوم برپایی آن در سال‌های بعد بهتر است که مسئولان ارشاد به جای تخفیف ۲۰ درصدی، همچون نمایشگاه فیزیکی کتاب، ناشران را موظف به درنظر گرفتن تخفیف ۱۰ درصدی کنند تا از این بابت آسیبی متوجه نشر نشود.

هومان حسن‌پور، رئیس اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران در پاسخ به برخی نقدهایی که برپایی نمایشگاه کتاب تهران را نشانه رفته‌اند به «ایران» می‌گوید: «شما اگر به سراغ موضع‌گیری اتحادیه در مواجهه با نخستین پیشنهادها در برپایی نمایشگاه مجازی کتاب بروید خواهید دید که به صراحت مخالفت خود را اعلام کرده بودیم. با این حال وقتی قرار به لغو حتمی نمایشگاه فیزیکی کتاب تهران گذاشته شد برگزاری شکل مجازی نمایشگاه کتاب از معدود راهکارها برای بازگشت بخشی از سرمایه ناشران به شمار می‌آمد و با آن موافقت کردیم.» به گفته این فعال عرصه نشر از آنجایی که بخشی از گردش مالی صنعت نشرمان وابسته به برگزاری سالانه نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران است فقدان آن بنابر ضرورت‌هایی که کرونا سبب شده، آسیبی جدی بر بدنه نشر وارد کرد. او در تشریح بیشتر این گفته‌اش می‌گوید: «بخش قابل توجهی از نقدینگی ناشران بر انتشار کتاب و از سویی فروش‌هایی در خلال نمایشگاه کتاب تهران صرف شده بود، اتفاقی که رخ نداد و منجر به انباشت بدهی اهالی نشر شد. حرف من این است حالا که در چنین شرایطی نمایشگاه مجازی کتاب تهران برگزار شده تا بخشی از این خسارت جبران شود به جای نقدهای زودهنگام تا پایان برپایی‌اش صبر کنیم.» حسن‌پور تأکید دارد نقدهای زودهنگام آسیب مالی ناشران حاضر در این نمایشگاه را به دنبال دارد. او معتقد است وقتی مخاطبان با خبرهای منفی در خصوص نمایشگاه مواجه می‌شوند حتی اگر علاقه‌ای به خرید کتاب از طریق آن داشته باشند هم منصرف می‌شوند؛ در این بین ناشرانی که به امید فروش آثار خود در این رویداد بین‌المللی شرکت کرده‌اند هم آسیب خواهند دید. رئیس اتحادیه ناشران و کتابفروشان تهران در ادامه تصریح می‌کند: «البته انتقال کاستی‌های فعلی به متولیان برپایی نمایشگاه در صورتی که همراه با رسانه‌ای شدن و جنجال نباشد اتفاق خوبی است؛ اتحادیه طی این روزها نقص‌ها و کاستی‌هایی را که امکان برطرف کردن آنها وجود داشته به اطلاع متولیان آن رسانده و همچنان هم می‌رساند.» این مسئول صنف نشر تأکید دارد نقدهای زودهنگام حتی منجر به دیده نشدن کاستی‌های بزرگ‌تر می‌شود و می‌گوید: «ما در حال پشت سر گذاشتن تجربه‌ای هستیم که در عرصه جهانی مصداقی نداشته، اتفاقی که نه تنها برای سال‌های بعد خودمان، بلکه حتی برای دیگر کشورها هم می‌تواند به عنوان مبنایی برای ادامه این راه استفاده شود. حداقل از این طریق ما و دیگران می‌توانیم با بررسی نقاط ضعف و قوت اقدام به برگزاری نمایشگاهی کامل‌تر کنیم.»

رئیس اتحادیه ناشران تهران معتقد است تا پیش از آن که کتاب‌های خریداری شده به دست مخاطبان برسد و از سویی حساب ناشران هم تسویه شده باشد نمی‌توان دست به ارزیابی دقیق آن زد. او نقدهای زودهنگام را عاملی جدی در دور کردن مردم از نمایشگاه و ناشران می‌داند.

■ حرکت اجتناب‌ناپذیر نشر به سوی فضای مجازی

محمدرضا توکل صدیق، مدیر نشر صابرین هم به رغم اشاره به برخی کاستی‌ها معتقد به تأثیر مثبت برگزاری در بازگرداندن بخشی از سرمایه ناشران به آنان است؛ او نیز به «ایران» می‌گوید: «من هم با نقدهای زودهنگام موافق نیستم بویژه‌وقتی که بحث نخستین کسب تجربه نشرمان در این زمینه است و از سویی با محدودیت‌های بسیاری از بابت شیوع بیماری کرونا مواجه شده‌ایم. نه فقط ناشران، بلکه حتی اهالی رسانه‌ها هم بهتر است نقدهای خود را که البته من هم منکر برخی از آنها نیستم به بعد از اتمام نمایشگاه موکول کنند تا تأثیر منفی بر استقبال مردم نگذارد.» اما پیش‌بینی این فعال عرصه نشر از احتمال برپایی دوباره نمایشگاه مجازی کتاب تهران در سال‌های آینده و بعد از کنترل کامل بیماری کرونا بر این است که خواه ناخواه جهان به سوی بهره‌مندی هرچه بیشتر از فضای مجازی در حرکت است. او می‌گوید: «این اتفاق ناگزیری است که محدودیت‌های برآمده از شیوع کرونا آن را سرعت بخشید. چه بخواهیم و چه نه، زندگی شتابزده انسان امروزی او را بیش از پیش به سوی انجام بخشی از کارهای خود از طریق فضای مجازی کشانده، بنابراین چه ایرادی دارد که در کنار برگزاری شکل فیزیکی و همیشگی نمایشگاه کتاب، هر سال شاهد برگزاری آن در ابعادی کوچک‌تر، آن هم در فضای مجازی هم باشیم.» توکل صدیق معتقد است در آینده‌ای نه چندان دور برگزاری شکل فیزیکی نمایشگاه بیشتر رنگ و بویی تخصصی پیدا کرده و کتاب‌های حوزه عمومی به فضای مجازی منتقل خواهند شد. گفتنی است که امروز آخرین فرصت برای خرید کتاب از نخستین نمایشگاه مجازی کتاب تهران است؛ هرچند که برخی شنیده‌ها حکایت از احتمال تمدید زمان برگزاری‌اش دارد.

برش

بر اساس آمار خانه کتاب و ادبیات ایران، مجری برگزاری این رویداد تازه عرصه نشر، تا ساعت ۹ صبح پنجمین روز از برپایی نمایشگاه مجازی کتاب تهران ۳۷۱ هزار ۴۸ نسخه کتاب به فروش رسیده است. در این بین تعداد کل سفارش‌های ارسال شده برابر با ۱۴ هزار و ۴۵۲ مرسوله پستی بوده که تا زمان یاد شده ۵۱ هزار و ۹۰۶ مرسوله هم در انتظار ارسال بوده‌اند. مبلغ کل فروش نیز برابر با ۱۸۷ میلیارد و ۴۱ میلیون و ۶۹۱ هزار و ۹۱۱ ریال بوده است. البته همان‌طور که اشاره شد این آمار تا صبح روز گذشته است و برای اطلاع از آمار نهایی باید تا پایان امروز صبر کرد. هرچند که بنابر گفته برخی مسئولان احتمال تمدید مدت برگزاری نمایشگاه نیز وجود دارد و ممکن است طی ساعت‌های آینده خبری در این رابطه منتشر شود.

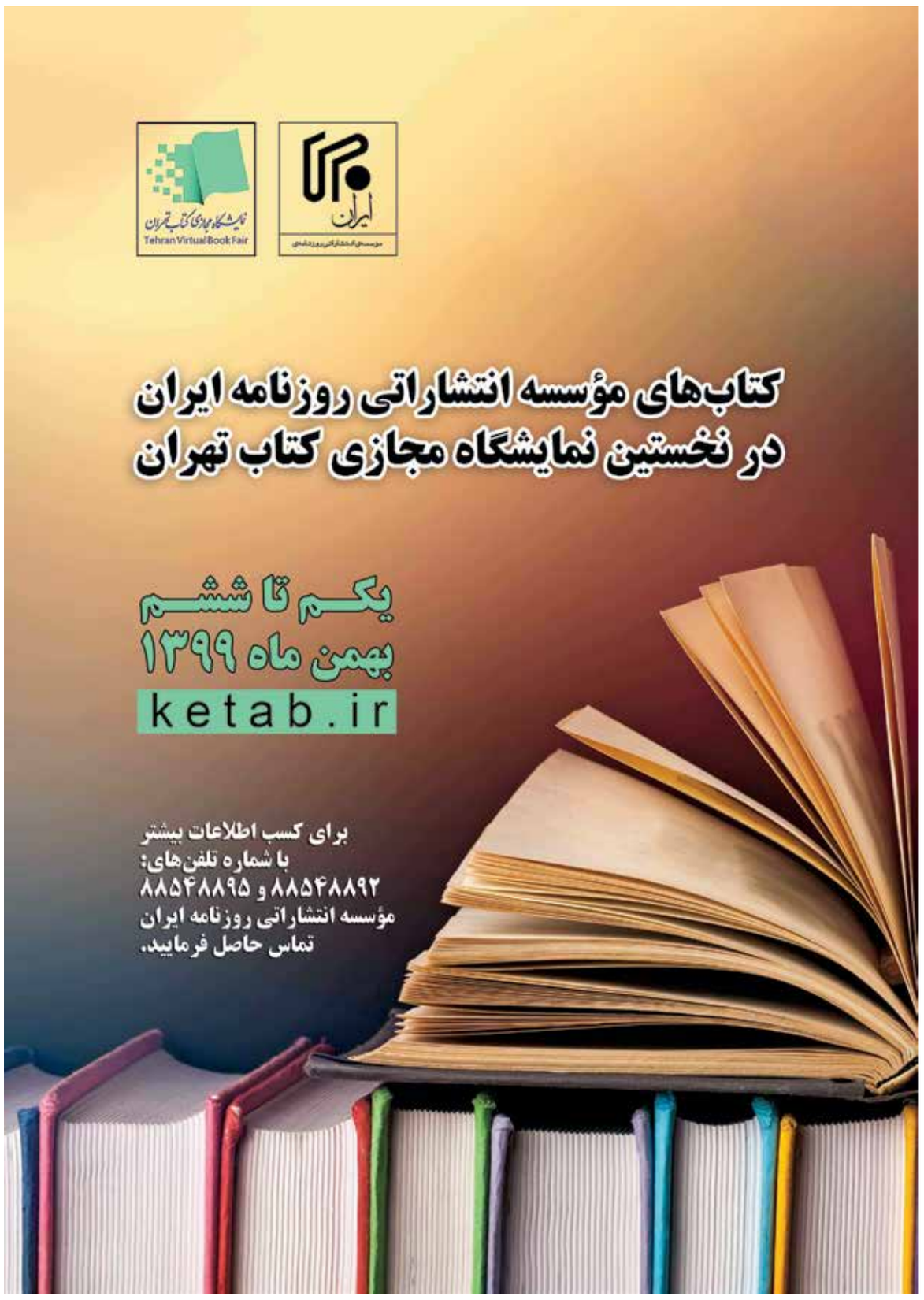

از جشنواره‌ها چه خبر؟

■ فیلم سینمایی «قاتل و وحشی» به کارگردانی حمید نعمت‌الله که در جشنواره فیلم فجر ارائه شد چند مورد اصلاحی از سوی شورای پروانه نمایش دریافت کرد. با انجام موارد اصلاحی و تدوین نهایی فیلم، «قاتل و وحشی»

مشکلی برای حضور در جشنواره فیلم فجر ندارد و عوامل فنی مراحل اصلاح رنگ و نور را برای نمایش در جشنواره آغاز کردند. /ایلنا

■ گلبرگ ابوترابیان، اردشیر صالح‌پور و محمد مظفری به عنوان داوران بخش مسابقه نمایش‌های خیابانی، سی و نهمین جشنواره تئاتر فجر را همراهی می‌کنند. /مهر

■ جعفر نجیبی هنرمند پیشکسوت و فعال در رشته مجسمه و سرامیک، احمد عبداللهی‌نیا هنرمند پیشکسوت و فعال در رشته کاریکاتور، سعید رزاقی هنرمند پیشکسوت و فعال در رشته تصویرسازی، گارنیک درهاکوپیان هنرمند پیشکسوت و فعال در رشته نقاشی، خشایار قاضی‌زاده هنرمند پیشکسوت و فعال در رشته نگارگری، احمد آقا قلی‌زاده هنرمند پیشکسوت و فعال در رشته گرافیک، یعقوب آژند پیشکسوت و فعال در رشته پژوهش، محمدحسین حیدری هنرمند پیشکسوت و فعال در رشته عکاسی و محمد سلحشور هنرمند پیشکسوت و فعال در رشته خوشنویسی، امسال در بخش تجلیل از مفاخر هنرهای تجسمی در جشنواره هنرهای تجسمی فجر تجلیل می‌شود. /ایلنا

■ با تصمیم تهیه‌کننده و کارگردان فیلم تئاتر «من ترامپ نیستم»، این اثر به بخش مسابقه تله‌تئاتر سی‌ونهمین جشنواره تئاتر فجر ارائه نخواهد شد. به گفته رضا خرم، تهیه‌کننده و کارگردان این فیلم تئاتر: «دلیل خاصی برای شرکت ندادن این فیلم تئاتر در جشنواره تئاتر فجر دوره سی‌ونهم نداشتم و متقاضی به نمایش درنیامدن آن در این جشنواره هم به معنای رایزنی نکردن برای پخش اثر در ایران نیست.» /ایلنا

■ بنا بر اعلام دبیرخانه جشنواره تجسمی دریافت آثار برای داوری نهایی از روی اصل آثار در برخی رشته‌های جشنواره تجسمی فجر که داوری دو مرحله‌ای داشتند، آغاز شد. /ایلنا

■ مهلت ارسال آثار به دومین جایزه موسیقی ورسانه سی و ششمین جشنواره موسیقی فجر به دلیل دو روز اختلال در سامانه ثبت نام، تا هفتم بهمن تمدید شد. /روابط عمومی

جشنواره

فیلمسازان جوان در اولویت هستند

فرهنگی/ سی و هفتمین جشنواره فیلم کوتاه تهران در حالی به ایستگاه پایانی نزدیک می‌شود که در آخرین روز برگزاری برای اولین بار اسامی نامزدهای منتخب اعلام شد. یکشنبه پنجم بهمن‌ماه و در آخرین روز برگزاری حسین انتظامی، رئیس سازمان سینمایی کشور از جشنواره بازدید کرد. او در این بازدید اعلام کرد که مهم‌ترین فیلمسازان ما از سینمای کوتاه معرفی شده‌اند و برترین آن‌ها تجربه ساخت فیلم کوتاه را داشته‌اند. رئیس سازمان سینمایی از حضور چشمگیر فیلمسازان جوان تشکر کرد و گفت که مهم‌ترین راه ورود فیلمسازان به حرفه فیلمسازی از مسیر فیلم کوتاه است. انتظامی به حضور پررنگ فیلم اولی‌ها در جشنواره فیلم فجر هم اشاره کرد و گفت: «پوست‌اندازی که در سینمای کشور در جشنواره فجر سال جاری دیدیم نشان می‌دهد، نزدیک ۶۰ درصد آثار مربوط به فیلمسازان اول بود که این خود نوید بخش رشد سینمای کشور است.» رئیس سازمان سینمایی با تشکر از فیلمسازان و ستاد برگزاری جشنواره گفت: «امروز در شرایط خاصی هستیم و هرگونه طراحی برای فعالیت تولیدی باید بر اساس این شرایط باشد. همکاران ما در سازمان سینمایی برای جشنواره‌ها ترکیبی از فعالیت حضوری و مجازی را بسته به شرایط روز زیست کرونایی تعریف کرده‌اند.» او با اشاره به شیوه‌های مختلف برگزاری رویدادهای سینمایی در جشنواره فیلم کودک و نوجوان، سینما حقیقت و جشنواره فیلم کوتاه، کارگاه‌های آموزشی، رقابت و نمایش را از ارکان این جشنواره‌ها عنوان کرد. او اقتصاد فرهنگ و هنر و به تبع آن اقتصاد سینما و اقتصاد فیلم کوتاه را متأثر از شرایط مختلف دانست که بخشی به برنامه‌ریزی‌ها و سیاستگذاری‌های دولت و نهادهای حکومتی و بخشی نیز به توجه فیلمسازان بر می‌گردد. رئیس سازمان سینمایی در باره وظایف دولت بر لزوم زمینه‌سازی بخش بازار تأکید کرد و از گروه هنر و تجربه به عنوان بخشی از این ظرفیت‌ها نام برد. به گفته او البته انجمن سینمای جوانان ایران هم در این زمینه فعالیت‌هایی داشته که این فعالیت‌ها توسعه خواهد یافت. انتظامی اضافه کرد: از ابتدای سال ۹۸ میزان اعتباراتی که برای کمک به فیلمسازان جوان تعریف شده بود رشد چشمگیری داشته است؛ در حالی که در

بخش‌های دیگر سازمان سینمایی محدودیت داشته‌ایم، علت این اتفاق به این دلیل است که برای وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی توجه به فیلمسازان جوان اولویت دارد.

سی و هفتمین جشنواره فیلم کوتاه تهران به دبیری سیدصادق موسوی، امروز ششم بهمن ماه به کار خود پایان خواهد داد. این جشنواره به صورت حضوری (۹ سالن ایران مال) و برخط (سامانه‌های ودیو، هاشور و تیوال) از اول تا پنجم آبان‌ماه برگزار شد.

خط خبر

■ کانون تهیه‌کنندگان رسانه‌های دیداری در بیانه‌ای اعلام کرد: «به انگیزه حمایت و اعتلای حرفه تهیه و تولید برنامه‌های دیداری و ارتقای سطح آگاهی و دانش و بینش حرفه‌ای اعضا و تقویت روح خلاقیت در تولید این گونه آثار، آغاز به کار رسمی خود را از تاریخ ششم بهمن ماه هزار و سیصد و نود و نه اعلام می کند و تمامی تهیه‌کنندگان رسانه‌های دیداری کشور، اعم از آنها که به سفارش بخش دولتی و در رسانه ملی فعالیت می کنند یا در شبکه نمایش خانگی یا سایر رسانه‌ها به تولید آثار ویدیویی می پردازند، می توانند عضو «کانون» باشند و همکاران خود را در دفاع از حقوق و منافع حرفه‌ای یاری نمایند. / روابط عمومی

■ مستند «در جست‌وجوی خانه خورشید» به کارگردانی مهدی باقری از دیروز ۵ بهمن اکران خود را در سینماهای «هنروتجربه» آغاز کرد. /ایلنا

■ جایزه بهترین فیلمنامه نوزدهمین جشنواره داکا در بنگلادش به فیلم سینمایی «جنایت بی‌دقت» به کارگردانی شهرام مکری رسید. /مهر

■ کارگاه «موسیقی فانتزی، موسیقی ملل در تئاتر عروسکی» با حضور وحید چهل‌امیرانی در هجدهمین جشنواره نمایش عروسکی تهران- مبارک، برگزار می‌شود. /ایلنا